

**Sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni koosoleku
protokoll**

Kõrgessaares

14.08.2012

Algus: kell 15.00

Lõpp: kell 17.00

Osaesid: Larissa Babõnina, Linda Kiivit, Triin Simson, Heli Harak, Ivo Mänd, Kady Ruus.

Puudusid: Andrus Roosa, Siiri Pielberg, Liisi Aron.

Kutsutud: Abivallavanem Katrin Sarapuu

Päevakord:

1. Kõrgessaare valla arengukava 2012-2020 (projekt).

Päevakorrapunkt I

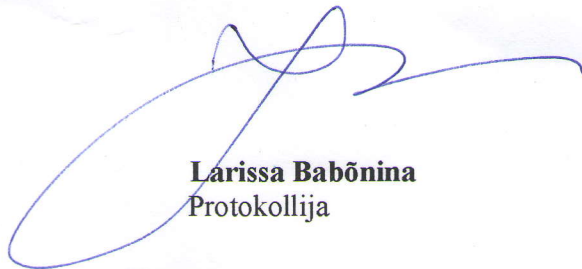
Kõrgessaare valla arengukava 2012-2020 (projekt).

Linda Kiivit andis ülevaate, miks sellised muudatused on aktuaalsed.
Toimus arutelu, mille tulemusena jõuti järgmiste otsusteni.

OTSUSTATI: Vastavalt protokolli lisale viia sisse arengukavasse järgmised muudatused ja ettepanekud pärast volikogu I lugemist.

Ivo Mänd
Komisjoni esimees

Larissa Babõnina
Protokollija

SOTSIAAL**§ 36 Sotsiaalhoolekanne****(1) Tänapäevane olukord**

Kõrgessaare valla elanike arv rahvastikuregistri järgi on 01. 01.2012 seisuga 1320 inimest.

Aasta	Elanike arv kokku	Vanusegrupid			Eakate % elanikest	Tööealiste suhe 65+	Ülalpeetavate määr
		0-14	15-64	65+			
1997	1564	347	993	224	14,3	4,4	57,5
2000	1514	295	977	240	15,9	4,1	54,8
2007	1374	180	942	252	18,3	3,7	45,9
2012	1320	142	933	245*	18,6	3,8	41,5

* sh üksi elavaid eakaid 91

Eakate (65+) osatähtsus valla elanike hulgas kasvab ja elanikkond vananeb (Kui ühiskonnas on eakaid (65+) üle 7%, siis peetakse ühiskonda vananevaks).

Ülalpeetavate määr – ülalpeetavate (rahvastik vanuses 0-14 ja 65+) suhe tööealistesse (rahvastik vanuses 15-64). St. mitu ülalpeetavat on 100 tööealise inimese kohta.

Lastega peresid on vallas kokku 127, kus kasvamas 206 last (18.a kaasa arvatud).

- 1 lapsega peresid 71 neist üksikvanemaga 14
- 2 lapsega peresid 41, üksikvanemaga 3
- 3 lapsega peresid 8, üksikvanemaga 1
- 4 lapsega peresid 6, üksikvanemaga 0
- 5 lapsega peresid 1

Puudega laste arv on 4, neist 1 raske puue, 2 keskmine puue ja 1 sügav puue.

Eestkostete peresid on 4, kus lapsi kokku 6.

Puudega täiskasvanuid on 77, nendest keskmise puudega 14, raske puudega 57 ja sügava puudega 6 inimest. Puudega lapsi on 6 sh sügava puudega 1, raske puudega 1, keskmise puudega 4.

Rahvastiku paiknemine valla territooriumil on väga ebahütlane. Peaaegu pool valla rahvastikust elab Kõrgessaare alevikus ja Lauka külas. Üle poole, 51%, elanikest elab hõredalt asustatud territooriumil (asustustihedus väljaspool Kõrgessaare alevikku ja Lauka küla on 1,9 inimest km² le). Nende hulgas on eakamate (65+) elanike osakaal märgatavalt suurem (62%) kui eelpool nimetatud asulates.

Põhilisteks probleemideks on elanikkonna vananemisega seotud järjest suurenev hoolekandeteenuste vajadus ja nende (s.h. riiklike) ebahütlane kättesaadavus või puudumine. Samuti liikumispuudega inimestele sobivate transpordivahendite vähesus või puudumine ja piiratud või raskendatud juurdepääsuvõimalused ehitistes.

Tööpuudus on võrreldes kalatööstuse pankrotijärgsete aastatega vähenenud, kuid probleemiks on olemasolevate töökohtade kaugus elukohast. Hiiumaal on ühiskondliku transpordi kasutamise võimalused töökäimiseks vähesed, mandril ja välismaal töötades lisanduvad täiendavad kulud eluasemele, toidule ja transpordile. Võivad tekkida probleemid ravikindlustusega ja pikad eemalolekud perekonnast on täiendavaks riskiteguriks.

Seadusandlusest tulenevalt on kohaliku omavalitsusüksuse **ülesanded** sotsiaalhoolekande korraldamisel:

- 1) kohaliku sotsiaalhoolekande arengukava väljatöötamine valla arengukava osana;
- 2) sotsiaalteenuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise korraldamine ning sotsiaaltoetuste määramine ja maksmine;
- 3) sotsiaalhoolekandalaste statistiliste aruannete koostamine ja nende esitamine maavanemale;
- 4) eestkosteasutuse töö korraldamine.

Sotsiaalhoolekande sihtgrupiks on põhiliselt elanikkonna mitteaktiivne osa - eakad inimesed; lapsed, lastega pered; erivajadustega inimesed, samuti teised sotsiaalhoolekannet vajavad isikud.

Sotsiaalhoolekannet korraldavad Kõrgessaare Vallavalitsuse sotsiaalnõunik, lastekaitse- ja peretöö spetsialist ja Lauka Päevakeskus. Alates 01.01.2014 Kõrgessaare Vallavalitsuse sotsiaaltöö peapetsialist ning Lauka Päevakeskus.

Sotsiaalteenused:

- 1) sotsiaalnõustamine;
- 2) abivahendite laenutamine või selle korraldamine;
- 3) sotsiaalteenused raske või sügava puudega lastele (s.h. riigi poolt rahastatav lapsehoiuteenus) ja nende peredele;
- 4) koduteenused (alates 01.01.2013 korraldab Lauka Päevakeskus);
- 5) eluasemeteenus (sotsiaalkorter, munitsipaalpind);
- 6) eluaseme kohaldamine puudega inimestele;
- 7) perekonnas hooldamise /tugipere/tugiisikuteenus;
- 8) hoolekandeesutuses hooldamise korraldamine;
- 9) sotsiaaltransporditeenuste osutamine või korraldamine (alates 01.01.2013 korraldab Lauka Päevakeskus);
- 10) psüühiliste erivajadustega isikutele riiklike hoolekandeteenuste osutamine (igapäevaelu toetamise teenus Lauka Päevakeskuses) ja osutamise korraldamine;
- 11) pesupesemine /-parandamine, duši kasutamine (korraldab Lauka Päevakeskus);
- 12) juuksuri- ja massaažiteenuse korraldamine (Lauka Päevakeskus);
- 13) õpilaskodus toetavate teenuste korraldamine;
- 14) psühholoogilise nõustamise ja psühhiaatrilise abi korraldamine;
- 15) võlanõustamisteenus korraldamine;
- 16) häirenuputeenus korraldamine;
- 17) varjupaika suunamine;
- 18) vältimatu abi korraldamine;
- 19) eestkosteasutuse töö korraldamine;
- 20) muude toimetulekuks vajalike sotsiaalteenuste osutamine või korraldamine.

Sotsiaaltoetused

- 1) riigieelarvest makstavad toetused (toimetulekutoetus ja täiendav sotsiaaltoetus riigieelarvest (selgituseks: toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik pereliikmed on alaealised, on õigus saada täiendavat toetust 15 eurot).
- 2) valla eelarvest makstavad sotsiaaltoetused: hooldajatoetus, lapsetoetus, koolitoetus, õppetootused (sh sõidu- ja toitlustussoodustused), matusetoetus, ühekordne ravitoetus, ühekordne peretoetus.
- 3) valla eelarveliste vahendite piisavuse korral makstakse vajadusel muid toimetulekut soodustavaid toetusi.

(2) Eesmärk:

On rakendunud elanike iseseisvat toimetulekut efektiivselt ja paindlikult toetav hoolekandesüsteem.

(3) Tegevuskava

Valdkonda koordineerib sotsiaalnõunik, alates 01.01.2014 sotsiaaltöö peaspetsialist.

Pidev tegevus

- 1) jätkatakse olemasolevate sotsiaalteenuste osutamist ja nende korraldamist, vajaduse ja võimaluste korral juurutatakse uusi (Virttu projekt jms.);
- 2) jätkatakse perede toimetulekut soodustavate toetuste maksmist valla eelarvest vajaduse ja võimaluste korral juurutatakse uusi;
- 3) korraldatakse sotsiaaltöötajate pidevat koolitust ja võimaldatakse enesetäiendamist;
- 4) eestkostetasutuse töö korraldamine;
- 5) lastekaitsetöö korraldamine;
- 6) Lauka Päevakeskuse tegevuse mitmekesistamine ja laiendamine valla piires; alates 01.01.2013 lisandub koduteenuste ja sotsiaaltransporditeenuse osutamise korraldamine;
- 7) lastega perede toimetulekuraskuste ennetamine, võrgustikutöö parandamine;
- 8) erivajadusega lastele ja nende peredele vajalike toetavate teenuste (õpiabi, erinevad õppevormid, psühholoog, logopeed, õpilaskodu teenus, rehabilitatsiooni teenus, lapsehoiuteenus, vanemate nõustamine, tegevusteraapia, koostöös Kõpu IK-ga laste suvehoid jne.) osutamine;
- 9) eakate ja puuetega inimeste hoolekandes hooldusvajaduse hindamise läbiviimine ühtse metoodika alusel ja tulemustest lähtuvalt optimaalse sotsiaalteenuste ja toetuste süsteemi (abivahendid, rehabilitatsiooniteenus, koduteenused, tugiisik, koduõde, isiklik abistaja, toetatud elamise ja igapäevaelu toetamise teenus psüühiliste erivajadusega inimestele jms.) väljakujundamine;
- 10) liikumispuudega inimeste liikumisvõimaluste parandamine valla piires;
- 11) elanikkonna teavitamine pakutavatest sotsiaalteenustest ja toetustest;
- 12) pikaajaliste töötute motiveerimine ja aktiveerimine koostöös Töötukassa, MTÜ- de, ettevõtjate ja teiste asjalistega;
- 13) kolmanda sektori kaasamine sotsiaalteenuste osutamisse ja arendamisse ning tervisedenduslikesse projektidesse.

Projektipõhine tegevus

- 1) Seoses tegevuse mitmekesistamisega ja laiendamisega leitakse Lauka Päevakeskusele sobivamad ruumid, üheks variandiks on Lauka Põhikooli praegune käsitöömaja;
- 2) Lauka Päevakeskuse arengukava koostamine;
- 3) lastevanemate koolitamine ja nõustamine;
- 4) vajadusel sotsiaaleluruumide soetamine või munitsipaalruumide kasutuselevõtmine sotsiaalteenuste osutamiseks (vältimatu abi, varjupaigateenus, eluasemetenus jms.);
- 5) osalemine riiklikes ja maakondlikes projektides, koostöö jätkamine ja arendamine teiste omavalitsuste, MTÜ- de, puuetega inimeste organisatsioonide ja vabatahtlikega.

§ 37 Tervishoid

(1) Tänapäevane olukord

Esmatasandi arstiabi osutab elanikkonnale Kõrgessaare alevikus asuv OÜ Kõrgessaare Perearstikeskus. Perearst /õde korraldab ka Lauka Põhikooli õpilaste meditsiinilist teenindamist (koolitervishoid) ja teeb vajadusel koostööd sotsiaaltöötajatega. Samas asub OÜ Kärddla Apteegi Kõrgessaare filiaal. Perearsti nimistus on umbes 900 inimest (norm on 1600 ± 400, millest maavanem kooskõlastatult Eesti Haigekassaga võib lubada kõrvalekaldeid sõltuvalt piirkonna eripärast). Alates 01.01.2013 hakkab tervishoiuteenuseid korraldama maavalitsuse asemel Terviseamet.

Kärddlas asuvas SA-s Hiiumaa Haigla osutatakse ambulatoorset ja statsionaarset eriarstiabi, kiirabiteenust, hooldusravi ja ambulatoorset taastusravi ning rehabilitatsiooniteenust. Haigekassa poolt rahastavat koduõde teenust kõrgessaare vallas ei osutata teenuse osutaja puudumise tõttu.

Ambulatoorset psühhiaatriateenust on võimalik saada Kärđlas nädalalõppudel (FIE Katrin Noorkõiv), tervishoiuteenust kogu Hiiumaale osutab dr. Lember.

Kärđlas tegutseb 3 erapraksist omavat stomatoloogi, SA Hiiumaa Haigla ruumides on vastuvõtuajad Pärnu Hambapolikliiniku stomatoloogidel, ortodontidel ning proteesijatel. Hambaravikeskused on ka Käinas ja Emmastes, Kõrgessaares hambaravi võimalus puudub.

Kärđlas asuvates optikakauplustes toimuvad optometri ja silmaarsti vastuvõttud.

On koostatud Kõrgessaare valla terviseprofiil.

Seadusest tulenevalt on kohaliku omavalitsuse ülesandeks elanikkonna haiguste ennetamisele ja tervise edendamisele suunatud tegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse maa-alal.

(2) Eesmärk

On loodud keskkond, kus iga elanik väärtustab oma tervist, rakendunud on patsiendikesksete tervishoiuteenuste, haiguste ennetamise ja tervise edendamise süsteem.

(3) Tegevuskava

Valdkonda koordineerib sotsiaalnounik, alates 01.01.2014 sotsiaaltöö peaspetsialist.

Pidev tegevus

- 1) elanike terviseteadlikkuse tõstmine (terviseõpetusele suurem tähelepanu, tervislik toit koolisööklas, spetsialistide loengud erinevatele siht- ja vanusegruppidele, koostöö MTÜ- dega, laste hammaste kontroll; mammograafi külastused jms.);
- 2) ravikindlustamata isikutele vajadusel esmase arstiabi ja terviseuuringute võimaldamine;
- 3) psühholoogilise ja psühhiaatrilise abi osutamise võimaluste parandamine;
- 4) täiskasvanute hoolekandes koostöö parandamine tervishoiusüsteemiga (koduõendusteenus, hooldus/ põetusteenus, puudega või dementsse pereliikme hooldajate nõustamine, neile puhkuse võimaldamine jms);
- 5) võrgustikutöö parandamine;
- 6) terviseprofiili igaaastane uuendamine ja tegevuskava elluviimine;
- 7) koolitervishoiu koolitervishoiu korraldamise kontseptsiooni rakendamine;
- 8) psühhiaatrilise abi korraldamine;
- 9) Kõrgessaare perearstikeskuse säilimisele kaasaaitamine (ruumide rent soodustingimustel).

Projektipõhine tegevus

- 1) tervist edendavate tegevuste korraldamise jätkamine, olemasolevate võimaluste parem kasutamine ja arendamine; vastavates programmides ja projektides osalemine; (tervisepäevade läbiviimine, ravivõimlemise rühmad, senioritants ja kepikõnd, spordimängud peredele jms);
- 2) võimaluse korral vaktsineerimiste (*gripp, vähk jms*) läbiviimise toetamine.